

En Jep Desclaux, de Cotlliure

El record del jugador de la USAP me l'ha fet sempre ben present el relat de la meva àvia

Va guanyar dos títols com a jugador i un com a entrenador amb el club arlequinat

09/04/14 00:00 - Marc Salgas

Si em proposo escriure sobre Jep Desclaux no és només perquè es tracta d'un nom històric de la USAP de Perpinyà, que avui, com ja és gairebé tradició d'uns anys ençà, jugarà un partit de la lliga francesa de rugbi a l'Estadi Olímpic Lluís Companys, sinó també pel vincle familiar, pel costat matern, que m'uneix a aquest jugador nascut a la població marinera de Cotlliure, al Rosselló, el 1912.

El lligam entre Jep Desclaux i qui escriu potser és prim i esfilegassat –la seva mare i la meva besàvia eren cosines–, però el record d'aquest jugador me l'ha fet sempre ben present el relat de la meva àvia, Modesta Cristià i Gibert, que hi va conviure durant la Guerra Civil espanyola. Era el 1938 quan ella i la seva cosina, Maria Gibert i Dalmau, van fer cap a la frontera acompanyades del meu besavi, Josep Cristià i Bou. La família de Cotlliure –Gibert per part de mare– havia escrit a la de Cassà de la Selva per proposar-li que les petites passessin una temporada a casa seva per allunyar-se de les vicissituds de la guerra.

La temporada va allargar-se un any i mig i va convertir-se per a les dues cosines, llavors adolescents, en un oasi plaent apartat de la cruesa d'aquell conflicte. Però a Cotlliure no van pas deslliurar-se'n del tot, dels estralls de la guerra. Allà van ser testimonis d'excepció de l'exili republicà i del confinament de milers de persones al camp de concentració d'Argelers. Això sí, a diferència de les víctimes que creuaven la frontera cap a un futur incert, l'àvia i la Maria van viure protegides per l'escalf d'una llar familiar, la llar dels Desclaux.

La família l'encapçalava l'uncle François Desclaux i la tia Teresa Gibert –“No ens digueu pel nom, que així semblarà que som més de família”–. Tenien dos fills: François, el gran, i Joseph, Jep. Quan aquell 1938 les cosines van arribar a Cotlliure, Jep Desclaux (1m68, 74 quilos) ja triomfava com a capità de la USAP, amb el qual va debutar el 1933, l'any de la fusió entre la Union Sportive Perpignanaise i el Club des Arlequins Perpignonais. L'equip havia guanyat el títol del campionat de França contra el Biarritz gràcies a un assaig del ceretà Noël Brazès (11-6), i es prenia la revenja per la derrota contra el mateix rival en la final del 1935 (0-3).

Jep Desclaux era l'estrella de la USAP i no va tardar a tenir pretendents. Els representants dels equips s'acostaven tot sovint a Cotlliure amb ofertes sucoses per endur-se'l, però el capità de la USAP no feia cas d'aquells cants de sirena. A Cotlliure hi tenia, també, la responsabilitat de continuar el negoci familiar dedicat a les anxoves, que encara és vigent. Un dia del 1939, però, tot va canviar. L'àvia hi va ser present: “Feia temps que els altres equips el volien fitxar. Un dia al dematí es van presentar els de Bordeus. Ell era a la fàbrica, treballant, i va comparèixer, com sempre, amb la granota de treball i fent fortor de peix. Van intentar convèncer-lo durant molta estona fins que ell, amb la intenció de treure-se'ls de sobre, va dir que si es presentaven amb 50.000 francs marxaria amb ells. A la tarda ja tornaven a ser a la fàbrica amb els diners. Els oncles ploraven tots dos i nosaltres, també. Ell també ho va sentir, no es pensava que li portessin aquells diners, que eren molts.”

L'episodi demostra la importància que el rugbi ja tenia aleshores a França. La brama que en Desclaux canviava d'equip es va escampar i al vespre, a la casa familiar, no parava de sonar el telèfon: “Trucaven els diaris de Perpinyà, de París, de Lió... Volien saber si era veritat que en Desclaux marxava al Bordeus. Com que jo ja parlava bé el francès, l'uncle em feia posar al telèfon per confirmar la notícia.”

L'aventura a Bordeus, que jugava la lliga de rugbi a XIII, va durar dues temporades. Desclaux va tornar llavors a Cotlliure i a la USAP. El 1944 encara guanyaria un altre campionat francès amb el club arlequinat. També va tenir un paper destacat en la selecció francesa de rugbi, si bé la Segona Guerra Mundial va impedir que les seves participacions internacionals passessin de les deu, set de les quals van ser com a capità. La seva carrera com a jugador acabaria el 1949 a la US Quillan de rugbi a XIII, després de quinze temporades en actiu.

La seva vinculació amb el rugbi no va acabar aquí. Un any després assumia el càrrec d'entrenador, juntament amb Fernand Vaquer, i va dirigir la banqueta durant setze temporades, i en períodes diferents, fins al 1970. També com a entrenador va aconseguir el títol del campionat de França gràcies a la victòria en la final del 1955 contra el Loda (11-6). Va ser just després d'un sopar de commemoració d'aquell títol, el 1988, que va morir a causa d'una crisi cardíaca. Tenia 76 anys.

El seu nom, però, és ben recordat a Perpinyà. La tribuna principal de l'estadi Aimé Giral porta el seu nom des del 1999, quan va ser inaugurada, i també se celebra un torneig infantil en honor seu del qual ja s'han fet 26 edicions.

Jep Desclaux, amb la pilota, s'escapa d'uns rivals Foto: USAP.

Publicat a: El 9

Font del document: <http://www.lesportiudecatalunya.cat/ne19/article/8-esports/56-mes-esport/734153-en-jep-desclaux-de-cotlliure.html>